

Warszawa, 20 sierpnia 2024 r.

Szanowny Pan
Prof. Marek Konarzewski
Prezes Polskiej Akademii Nauk

Szanowny Panie Prezesie,

Jako Prezydium Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN z niepokojem przyjęliśmy skierowany do konsultacji projekt Ustawy o Polskiej Akademii Nauk wraz z uzasadnieniem a w szczególności nowe brzmienie art.35 ustawy „ W skład komitetu naukowego wchodzi członkowie krajowi i członkowie akademii młodych uczonych / / oraz osoby wybrane przez instytucje takie jak Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Krajową Reprezentację Doktorantów”. Oznacza to wprost likwidację komitetów w ich obecnym kształcie.

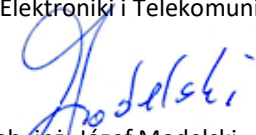
Proponowane rozwiązanie prowadzi do zniszczenia wieloletniej, ugruntowanej pozycji komitetów naukowych PAN jako niekwestionowanych reprezentacji całego polskiego środowiska uczonych z danej dziedziny wiedzy sprowadzając je do ciał pozbawionych realnego znaczenia naukowego, uzupełnionych osobami niekoniecznie zainteresowanymi obszarem wiedzy objętym zakresem działania komitetu. Wygląda na to, że autorzy proponowanych w ustawie rozwiązań świadomie zignorowali fakt, że członkowie komitetów naukowych są wybierani spośród przedstawicieli świata nauki w Polsce na drodze powszechnych, demokratycznych wyborów bez wpływu jakichkolwiek organizacji czy czynników politycznych. W ostatnich wyborach do komitetów wzięła udział rekordowa liczba samodzielnych pracowników nauki, co wskazuje jednoznacznie na wyrażenie poparcia dla istnienia komitetów w obecnym ich kształcie. Trudno nie ulec wrażeniu, że demokratyczny sposób wyłaniania reprezentacji środowisk naukowych jest dla Ustawodawcy nieistotny. Komitety naukowe odgrywają znaczącą rolę w demokratycznych państwach, skupiając w swoich szeregach wybitnych uczonych przedstawicieli danej dziedziny wiedzy, propagując osiągnięcia nauki, pomagając społeczeństwu, w tym politykom, zrozumieć ich znaczenie. Pełnią niezwykle ważną ekspercką rolę dla rządu i gospodarki.

Do rangi symbolu urasta propozycja przeniesienia nadzoru nad PAN z Prezesa Rady Ministrów do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, co jest w istocie zawłaszczeniem Akademii przez jeden resort. Wydawało się, że doświadczenia z destrukcyjnych działań poprzedniego kierownictwa resortu w dewastacji środowiska naukowego i obniżaniu rangi nauki w Polsce staną się przestrożą dla następców, niestety obecne działania resortu w stosunku do Polskiej Akademii Nauk, a w szczególności jej komitetów naukowych, raczej wskazują na kontynuację.

Reasumując uważamy, że wprowadzenie proponowanych w ustawie niefortunnych zapisów doprowadzi do znaczącego obniżenia znaczenia i prestiżu komitetów, a w konsekwencji odbije się niekorzystnie na kondycji nauki uprawianej w Polsce i wykorzystaniu jej osiągnięć dla dobra naszego społeczeństwa. Dlatego koniecznym wydaje się utrzymanie komitetów jako samorządnej reprezentacji naukowców z określonych dziedzin wiedzy z zastrzeżeniem ich wyłaniania w demokratycznych wyborach spośród całego a nie z góry wskazanego, ograniczonego środowiska naukowego .

Z wyrazami szacunku,

Przewodniczący
Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN

prof. dr hab. inż. Józef Modelski
czł. rzeczywisty PAN